

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 ft. — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hónapra 1 „ — „
 Egyenlő részben 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
 (Állt.)

Hirdetési díj:

Negyebadósan feltűrt 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetű hirdetések árá-
 szerint jutányos áron vételnek fel. Hely-
 díj minden külön bejelölésért 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot máshol foglalt
 nyilvánosság sora 50 kr.
 Nyitási költségek minden példát sora
 50 kr. után.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőség-
 ben az kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 (Állt.)

Kéziratok nem adatként vissza.

Hősök emléke.

(Emlék-beszéd. Irta és 1893. aug. 2-án a debreczeni
 honvéd-temetőben elmondta: **Koszorda Pál** joghallgató.)

T. Polgártársaim! Ismét egy évvel tá-
 volabb vagyunk századokra, évezredekre vi-
 lágító dicsőségünk kuffejtől; ismét mélyebben
 vesdött be szívünk fenekére tüneményeszerű
 kepe annak a kornak, melynek történetét
 arany lapokra szívők kiomló vérvél segítettek
 felírni azok, kik itt, e szentelt hantok alatt
 nyugodva siri álmukat, 44 év óta ekesen szóló
 néma mestereink az öfelfeladózó, önzetlen hazas-
 szeretethen. Ismét mélyebbről fakadnak tisz-
 tult könnyeink, melyeknek forró záporával az-
 tatjuk hült porait.

Eljöttünk hozzátok, szent szabadság di-
 cse vértanúi, e temetőbe, hogy megátassuk
 könnyeinkkel a virágokat, melyek talán a ti
 hamvaitokból táplálkoznak, elljöttünk ismét,
 hogy elzokogjuk a síró szellővel fűszalun-
 kat; hogy áldó imádság mellett mutassuk be
 sirjaitok szent oltárán forró áldozatunkat, hogy
 meggyújtjuk az emlékezetnek faklyáját hazas-
 szeretettől hevülő szívünk lángjánál.

És edve kérjük az édes anyát, azt az
 édes anyát, a kinek keblén ti, az ő választottai
 porladtok, hogy adjon nektek csendes siri ál-
 mot; lelkünk szellem-szárnyakon a multha
 száll, és ti tart karokkal fogadtok minket;
 szellem ajkaitoknak mesés dolgokat regélő bü-
 vos hangján lelkünkre álmot nehezül. Kápráz-
 tató fényben huzódnak el szemünk előtt a köz-
 zel mult csodás képei. Égi sugártól körül ra-
 gogva megjelenik előttünk a hűtlen kezek al-
 tal már-már végképp megásott sirjából ebrédő
 Szabadság istenasszonya. Halljuk az ihletett
 költő próféta ajkairól felhangzani a »Talpra
 magyart!« Latjuk Pest utcáin a hullámzó
 lelkesült tömeget, midőn örömben sir és ne-
 vet, s egymást ölelve égre emelt ujjakkal es-
 kűszki: »hogy rabok tovább nem leszünk!« —
 látjuk, mint hullanak örömkönnyei a sírva vi-
 gadó magyarnak, összeolvadva az ég könnyei-
 vel, a hazának vérről, bánatkönnnyel és job-
 bággy verejtékek bõven áztatott földére. Hall-
 gatjuk azt, kinek gyújtó és teremő szavára
 egy ország vénei és bölcsői lázas lelkiútsé-
 gen égő kebellet, egy szívvel lélekkel kiáltják,
 hogy »megadjuk«, kinek szavára az özvegy
 édes anya életének egyetlen támaszát áldozza
 fel a haza, szabadság és függetlenség, imádott
 szent háromságunk oltárán.

És látunk vihartól felkorbácsolt tengert;
 látunk hazájáért és szabadságáért győzni vagy
 halni tudó nemzet; látunk a sötétben kö-
 valgyó hiéna hadat, mely a midőn a szabad-
 ság fényes napja felragyog, s a lenyűgözött ki-
 rályi oroszian megindul, hogy szettépje bi-
 lincseit: üvöltve gyáván elrohan. — Látjuk a
 nagy idő születe heroszokat, kik győzelemről

győzelemre vezetik a hősi magyar nemzetet,
 e szóval ajkukon: »utánam!«

De oh! rövid volt a fényes álm! Oly
 rövid, s erre az ebrédés oly kínos! »Győzött
 az önkény, s a csel elveszett!«

A szakadatlan sorban egymást érő
 diadalokban a magyar fegyverek életől meg-
 béhült hős osztrák katoná urának muszka
 mankóra kelle támaszkodniok, hogy kiűzzék a
 győzelmében elfáradt nemzetet ősei birtoká-
 ból, a szabadságnak újra kiküzdött para-
 dicsomából.

Tomboló szakadt nyakunkba észak ten-
 ger csordája, s a daczó büszke szirtet por-
 ba dönté aramba, bár össze nem törhető.

Vegéhez közelgett a nagyszerű dráma, s
 a mily dicső volt a kezdet, oly szomorú és le-
 sújtó a vég!

Oh ti köröttünk elterülő rónák, melyek
 láttátok a gigászi harcot, hallottátok az ágyú
 dörreit, a harci larmát és a haldoklók vég-
 sóháját, segítetek nekünk az emlékezet szö-
 vétnéket meggyújtani, hogy lassuk a mult el-
 hullt nagyjait, és csodás eseményeit, s tanul-
 junk azoktól szent lelkesedést a szabadság és
 olthatatlan szeretetet hazánk iránt.

T. Polgártársaim! 44-edeszer vettük fel
 ma a gyászt, hogy elzarándokoljunk a sírok-
 hoz, elesett hős honvédek sirjához, leróni
 a kegyelet, a soha nem lankadó tisztelet adó-
 jat. Gyászkeretű lapjai azok a történelem nagy
 könyvének, melyek e zöld, viruló terekhez fű-
 ződnek. Szabadságharcunk egyik utolsó jele-
 nete, a gyászos kimeneteli — debreczeni csata-
 játszódott itt le, mely hogy ilyen lett, nem
 honvédek bátorságáhiánya, nem a hadvezető
 tehetség, sőt még csak nem is az okozta, hogy
 maroknyi nép egy áramló tengerrel feszté ő-
 zse hős keblét, hanem okozta első sorban az
 egyeni hiúság, az elvakult személyes bosszu.

E legszomorubbát megelőzőleg egy egész
 hónapban keresztül nem látott már Debreczen
 mást, mint szomorú napokat, atelvé a jelen
 tengerenyi szenvedéseit, és az aggasztó jövőnek
 szorongató ezernyi kínait.

Miután három napot töltve, felemészte a
 lakosság elelmi készletét, tova vonult az első
 sáska-jaras, Cseodajell orosz tábornok és se-
 rege. Ettől kezdve folyton aggasztóbb-aggasz-
 tóbb hírek érkeztek, s végre jul. 31-én meg-
 érkezett a legszomorubb, az t. i. hogy az orosz
 fővezér Paskievits a várostól alig egy pár óra
 járásnyira B-Ujvárosban van tenger hadával,
 Görgey oldalba támadni szándékozván.

Görgey megtévesztő híres visszavonuló ut-
 ját Komáromtól kezdve a felvidéken keresz-
 tül, 27-én Tokajnál átkelt a Tiszán s nem
 tudván, ha vajjon Paskievits nem nyomult-e
 előre Debreczenig, ferde vonalon nyomult elő-
 re, a lehető leggyorsabb menetelésben a Be-

rettyó vonal védelmére, kiadván a parancsot
 az I-ső hadtest vezérének, Nagy Sándor Jó-
 zsef tábornoknak, hogy seregével egyenesen
 Debreczen alá nyomulva, tartóztassa fel az
 orosz haderőt.

Aug. 1-én már az egész város lakossá-
 gán nagymértékű izgatottság vett erőt. Némileg
 csilapítá a kedélyek izgatottságát az a hír,
 hogy gróf Bathyanyi Kázmér és Szeme-
 re Bertalan miniszterek a városba érkeztek,
 de ok elutazván d. u. elvitték magukkal a pol-
 gárság nyugalmát és reményét is.

Hajnaltól 3 és 4 óra között gyorsan ter-
 jedt el a hír, hogy a magyar sereg a város
 alá érkezett. Száz meg száz ember sietett
 azonnal a táborba, hogy ki fiat, ki testvérét,
 rokonát, barátját meg egyszer — talán utól-
 jára ölelje. . . . Minő látvány! A remélve várt
 díszes, lelkesült honvéd sereg helyett egy a
 forráságtól, éhségtől, mérhetetlen fáradalmak-
 tól és naponkénti csatározásoktól elcsigázott
 tömeg; szeméikben nem a harcvágy, hanem
 a halni kész elszántság lángja ég.

Lehet-e csodálkozniok, ha megdöndöl-
 jük, hogy e hadtest volt az, mely Görgeynek
 Balassa-Gyarmattól idáig paizsát képezte. Ez
 első hadtest, mely mint 7000 főből álló rendez-
 zett, harcra kész csapat indult el Komárom-
 ból, mire ide ért, alig haladta meg az 5000-ret,
 az is — összetörve, elcsüggedve testben lé-
 lekben.

Mint fájt azt hallani minden jó honfiai
 kebelnek, — s mennyivel jobban fájhatott ez
 agyon farszított hadiaknak, hogy véroket
 nem a haza javára, hanem az elvakult szem-
 melyes bosszu kielégítésére kell ontaniok. —
 Hisz közbeszéd tárgyat képezte a táborban,
 hogy az egyenes lelkű, szokimondó Nagy Sán-
 dor és az ellenmondást nem tűrő zsarnokias,
 már akkor diktatóroskodó Görgey között szó-
 váltás történeven, köztük a viszony igen élere
 volt állítva s minden honvéd tudja, hogy en-
 nek ok fogják keserűden megfizetni az arát.
 Tudjuk, ismerjük az aradi tizenhármunk Ju-
 dácsát, a ki szabadságharcunk legkimagaslóbb
 alakjaival és még azzal is ellenséges lábon tu-
 dott állani, kinek lángelmeje, varázsava és
 égető honfiai szeretete volt vezérlő tüzes osz-
 lopa millióknak.

Nagy Sándor maga mellé vevén a Kor-
 ponai ezredek osztályát, seregének számát kö-
 rülbelül 8000-re emelte, s felosztván azt há-
 rom részre, a jobbszárnyat Korponai vezény-
 lete alatt a Nyulas csárdánál állította fel, a
 nagyerdőre támaszkodva. A sereg központját
 a köntösgáttól jobbra az előtte levő dombok
 által szinte láthatlanul állította fel képezte mintegy
 harmadfél ezer ember 10 ágyúval, Bobich al-
 tal vezényelve.

A balszárnyat, mely 3500 emberből és
 21 ágyuból állott, és egy mocsárra támaszko-

dott, Mariássy vezette. — Maga a vezér egy
 dombon foglalt állást, honnan az egész tá-
 bor áttekinthető volt.

Reggel 9 órakor kapta meg Nagy Sándor
 a fővezér parancsát, mely szerint az oroszokat
 minden áron fel kell tartóztatnia; azt az orosz
 sereget, mely Görgey szerint legfeljebb 10,000
 főből áll, de a melyről mindenki, talán ő ma-
 ga legjobban tudta, hogy az orosz császári
 fővezér személyes parancsa alatt több mint
 50,000 főnyi orosz derekbad, Latta a vitéz tá-
 bornok, a mit vele érzett minden embere, —
 hogy itt számukra oktanul busszából és bü-
 nös, szántsándékos mulasztásból minő vér-
 fűrdő készül, de ő katoná volt, engedelmes-
 kedni kellett.

Tíz óra tájban találkozott a magyar elő-
 őrseg a Bobutov herczeg által vezetett musz-
 ka előőrséggel, mint egy 500 főnyi kozákkal,
 a kik ütközet nélkül visszafordultak, azon re-
 menyt kelve a magyarokban, hogy legalább
 e napon nyugodtan lehetnek az ütközet
 felől. Ennek és a táborunk intézkedéseinek kö-
 vetkeztében a polgárság seregostől jött a tá-
 borba, hogy áldozatkészegének fényes tanu-
 jelet adjon, — azokkal szemben, kiknek ál-
 dozatokészegük életükbe és vérükbe került.
 Izzetes meleg ételekkel látták el a napok óta
 ehező sereget. Maga a tábornok is meg egyszer
 megtekintvén a tábor fekvését, kísértevel be-
 lovagolt a Bika-vendéglőbe etkezni.

1/2 2 órakor egy szaguló hírnök jelent
 meg, tudul adván a vezérének, hogy az ellen
 gyorsan nyomul előre s szavának viszhang-
 jat az első ágyú-dörgés képezte. A tábornok
 kísértevel lóra vetvén magát, vágatva ter-
 met a csataterén, s csapatát harci rend-
 be állta.

Mint a gátját szétszakítató áradat, om-
 lott alá a kis, hős csapatra a tengerenyi
 orosz erő.

Látva ezt a magyar tiszték, esengve kér-
 ték a tábornokot, hogy feladva posztóját, le-
 hetőleg gyorsan vonuljon vissza. De ő nem
 csak ember és hazafi, hanem első sorban ka-
 тона volt, ki nem haboz, nem számít, csak
 engedelmeskedik és elhatározza a csatát el-
 fogadni.

Parancsot adott a balszárnyak, hogy
 az előre nyomuló oroszokat verje meg. Meg-
 bízattatott oly vitézül teljesíté a balszárny
 a hős Mariássy vezéréte alatt, hogy a magyar
 útegek gyilkos tüze elől a muszkaikkal han-
 nyathomlok hátrálniok kellett és Paskievits-
 nek csak újabb útegek elővonása és nagy
 vérvesztéses arán sikerült állását vissza-
 foglalni.

Del után 5 óra tájig küzdött a marok-
 nyi hős csapat az egész vonalon a nálánál

*) Nagy Sándor halma. A városi téglavető mellett.
 Szerk.

A „DEBRECZENI” TARCZAJA.

A vén mesemondó.

Ott ül az ósz fűrtű öreg, egy hatalmas
 vén tölgy lombátra alatt s a körülte helyet
 foglaló lányoknak és legényeknek túrdérme-
 séket ad elő vonzó hosszadalmassággal. —
 A vén mesemondót ismeri az egész környék.
 Fiatal korában juhászbajtár volt s érdekes
 szép alakja miatt kedvence volt az asszonynép-
 ségnek.

Hét falu minden asszonya és lánya bom-
 lott utána s éppen ennek tulajdonítható, hogy
 az öreg soha sem alkotott családot. Annyi szép
 közül nem tudtam választani; kérem, mon-
 dotta egyszer nekem, — féltem, hogy a
 másik, a harmadik, meg a negyedik, a kiket
 még szerettem, nagyon elbusulják magukat az
 eseten.

Alkonyodik a nap s éles lég támad a
 hegyi berkekből, a honnan kóborgó szellő
 szárnyain a tündérek vidám dala érkezik az
 érdekes csoport felé. — Az öreg János bácsi
 félbeszakítja elbeszélését, amely éppen arról
 szól, hogy egy szép juhászbajtár miként csalt
 az erdei tündér a mélységes, utkozatos he-
 gyek közé s aranyhajával magához kötötte,
 ölebe ült s ott ringatózott, míg a hold játsza
 bukjalt a felleg-foszványok közt, a végtelen
 magasban.

— Halljátok azt a szép dalt az erdő
 réngetegeből? Az a tündérek éneke; ott tört-
 ént éppen az a dolog, a mit most beszélek.
 Alkonyodott az idő, mint most, a fiatal juhász-
 bajtár itt ült, a hol én. Egyszerre előtte termett
 egy sugár nő, a kinek a szemei csillagokból
 voltak, haja napsugarakból és karja patyolat

fehérségétől elveszté szemvilágát a furulyázó
 bojtár.

Édes szava ugy esengett, mint a ma-
 dár-dal s fűgőbb volt, mint az erdők nyalka
 termető öze. Azt hiszem, ez volt a tündérek
 királynéja. A csodálkozó bojtár sokáig nézte
 az aranyhajú tündért, a ki egyszer csak meg-
 szólalt:

—Te szép furulyázó bojtár, jer velem az
 erdő mélyébe, ott van az én palotám. Ott pu-
 ha párnákra fekhetsz, selyem paplannal takar-
 rózhatsz s harmattal moshatod meg piros ar-
 czodat. Jer velem. Aztán piczi lábaival gyorsan
 indult a virágos völgyön föl. Selyem ruháját
 megcsókolta a hokor, lábait a harmatos fű
 mosta, karcu derekát édesen ölelte át a kuszo
 folyondár.

A bojtár kis furulyáját börtarisznájába
 tette s szólnal követte a szép tündért. Hegy-
 szakadásokon, fris esermelyen, virágos réten
 mentek egyre mélyebben az erdőbe. Az este
 sötéte vonta a tájat, egyedül a hold világította
 meg a sötét erdőt, melynek lombos fái között
 elhaladtak. Hulló csillag hasította meg a kék ég
 boltozatát.

—Egy anyuállal több lesz az égben
 és egy tündérről több a földön — szólott a
 tündér.

Meghal valaki, azt tartja a nép. Válaszolt
 röviden a bojtár.

— Igen, meghal valaki, — abból lesz
 az angyal és a földre hullott csillagból a tün-
 dér . . .

Aztán tovább mentek a sűrű erdőben,
 melynek apró madarai félnékn elriadtak föl
 fészkeikről s neszeltenül ténktek el az erdő sü-
 rűjében.

Nagy és fényes palotához érkeztek, a hol
 a kapunak arany zára, arany kilencse volt.

A tündér benyitott a kapun s azt mondotta a
 bojtárnak:

— Jer utánam.
 A bojtár bement a palotába, a hol min-
 den ragyogott a fénytől. Egyik tereméből a má-
 sikkba vezetett s mindenki tele volt kincsesel.
 Végre egy tágas csarnokba léptek, a melynek
 egyik szögletében bárony kanapén két szép
 tündér-leány varrta, hímzette a pillangók szár-
 nyait s szinesre festette az erdők virágainak
 tarka öltözeteit.

— Ez a kék nefejefts égszínű ruhája
 lesz. — Szólt az egyik tündér. Szerelmes
 lányok ebből kötnek bokrétát kedveseiknek s
 bánatos sohájjal koszorút elhalt szeretteik
 sirjára.

— Ezzel a tűzpiros selyemmel öltöz-
 tetem föl a pipacsot. — Szóltott a másik.
 Nagyon jól fog ez neki állni zöld ruhás tár-
 sái közt.

— No, most tegyék le a munkát, ven-
 dégünk van. Legyetek vidámak, szivesek; da-
 lojlatok, cizterázatok, vendégünk majd furu-
 lyázni fog.

Nagy mulatság volt. A lányok minden
 dalt ismertek, a mit pásztorok énekelnek és
 minden mesét tudtak, ami a tündérekéről szol-
 l. Ismerték az embereket s még a jövőről is be-
 szélték.

Vad-szárnyasok röpültek a tábla, óz
 czomb pirult előttük és aranyárga borral volt
 tele minden üveg. A nagy lakoma után dalolt
 a két tündérleány szebben, mint a madarak,
 mosolyogtak edesebben, mint a virágok. A fu-
 rulya sirt bánatosan, mint a fájó szerelem, a
 családás.

Egyszer fölállott a tündérek búbajos ki-
 rálynéja. Sugár termetén ruhájának minden
 rán za ragyogott s mozdulata csábitóbb volt,

mint a lilium lengése. A bojtárhoz közeledett
 s így szólította meg:

— Szép ifju, te nagyon boldog vagy;
 szived érez és dallal van tele, lelked egy-
 szerű és tiszta, mint a bereczek patakja; de
 hidd el nekem, hogy korán megváltoznak
 mindezek. Természetes eszednek minden nyil-
 vánulása nem elég arra, hogy szerelmes szí-
 vednek parancsoljon. Ez utóbbi legyőző és
 semmivé tesz. — A bojtár bambán hallgatta
 e beszédet, furulyáját együgyűen forgatta ke-
 zében és elragadtatással nézte a szép tündér-
 királynét.

Hallgatását a palota melléktérmeben tá-
 madt zaj szakította felbe.

Idegen, idegen! Kiabáltak az összegyüle-
 kezett tündérek. Öljük meg, tessék el és
 sirja fölé emeljék óriás sziklát, hogy soha
 senki ne tudja hová lett!

— A királyné vigasztalta a rémült
 bojtárt.

Ne félj, itt én parancsolok s csak annak
 lesz baja, a ki nekem nem engedelmeskedik.
 Most helyre kell, hogy hozzam a bajt, mert ide
 embert halandót nem szabad bevezetni, csak a
 királynénak.

Ezzel bement a melléktérembe, a hol a
 zaj mindinkább növekedett.

— Csend! Az idegen ember az én ven-
 dégem, elhoztam ide, hogy megtanítsam az
 élet küzdelmes változásaira s boldoggy vagy
 boldogtalanul tegyem. — Ez nekem ki-
 rálynői jogom és ez ellen nektek nem szabad
 szólani.

A tündérek búbajos csoportja elhallgatott
 és a felséges királyné szonyos visszatért fényes
 terembe, a hol a bojtár csendes merengésbe
 mélyedt és a két tündér-leány tovább ült a
 bárony kanapén.

7 szerte nagyobb orosz táborral oly vitézül, hogy az ellen egy talpalkatnyit sem haladhatott előre.

De az oroszok felfedezve a magyar hadtest jobb szárnyának fedezetlenségét, nagy tömeg lovasságot és több tüzei üteget vetettek reá.

Es ezzel el volt döntve, a csata sorsa! A honvéd tüzersegnek elfogyván löszerei, csak igen gyengén felelhettek az orosz ütegek szakadatlan tüzeire, a mi a legnagyobb mértékben elcsüggeszté a honvédek, s hiába küldte a tábornok a központnak és balszárnyának minden nélkülözhető emberét a végszélyben forgó jobb szárnynak támogatására: az ellen tenger száma által zavarba hozott véreit tapodta; rövid visszarahantában saját véreit tapodta; rövid időn általános lett a zavar, s a jó részt gyakorlatlan újonczokból és önkéntes felkelőkből álló jobbszárny teljesen szétszórtva, fegyvereit eldobalva futott, a merre látott.

A balszárny és központ még ekkor is rendületlenül és hősiességgel, sűrű zárt sorokban vonult el, folyvást megtartva a rendet, Szovát felé.

Hogy mi történt ezután? Minek azt elbeszéltem? Minek felszakgatnom a reg behagedett sebeket? Hisz itt köztünk vannak még, kik látták, kik átéltek e szomorú napokat. A kik látták a dulást, a pusztítást, midőn az ehes sáska had az utolsó falatot kivéve a szegény lakosság szájából; kik látták halálra kínozott öz aggokat, kik elég vakmerők voltak házuk falán megtérni arczképét a legnagyobbnak, ki valaha magyar földön született. Köztünk vannak még, kik látták a porban játszó kisdedeket a muszákok lovainak kemény patkói által eltipratni.

Köztünk vannak, kik látták azt a napot, midőn csordultig telt a keserű pohár, midőn 18 évig viselt sötét gyászba öltözött Világosvaránál a rövid életű szabadságán kesergő nemzet! Midőn a mérhetlen honfium bánat és kétségbeesés a hős honvéd kezében a kardot önön szívének irányába, s inkább életétől vált meg, semmint hazájának szentelt kardjától. Midőn az elbusult huszar dicsőségeinek a küzdelmeinek hű osztályosát, paripáját lövő maga is megvált az élettől, mely szabadság nélkül reá nevezte már többé úgy sem az.

Oh ti! kik a legszebb halállal, a harcmezőn hullottatok el, ti boldogok vagytok, mert nem láttátok e szivrazó jeleneteket. Nem láttátok a hősök hőseit, a szabadság 13 szent apostolát dicsősten halállal a verpadon kimulni; nem láttátok a hadokló országok zokogását legkedvesebb gyermekei felett! Nem láttátok, de éreznetek kellett, mert az ily egbekialtó bünye a halottak is megnözdülnek sirjaikban.

A halálra nem kerétt, sebzett szívű hősök felkelven rejtekhelyekből sűrűn mentek új hont keresni túl a tengeren.

Tárt karokkal, sírva és imádott honjának földét orvív, távozik ő is, a szent öreg, ki most is arra a maroknyi porra hajta pi-henni gondterhelt ősz fejét, mit honja testéből vitt magával sirjába vánkosul.

De nem halt meg a beteg! Tárt, szenvedett 18 esztendőig. Vegre ütött a boldogság órája! Megértve egymást a nemzet és a mindenkor hűn szeretett király, békülésre nyújták jobbjukat. Sok, sok nehéz sebet begyógyított a szenvedő hazán e végyárt kedves óra; sajnos! hogy nem minden.

De a beteg nem halt meg! Nem! hanem új életre ébredett, él és élni fog. Reménynyel és örömmel néz életének új éveze felé; s midőn a múlt ezrednek és a jövőnek küszöbén

Jertek velem. Szept. ifju bojtar tedd el te is furulyadat és kövess.

Bementek egy nagy, diszes terembe, a hol minden gyertya körül ragyogó fénybogarok ültek s a láng színet kékes szímmel tarkították.

— Itt van, a mi az emberek boldogá teszi. Ez a szoba, melynek ajtaja fölött a boldogság van felírva, oly dolgokat tartalmaz, a mi teljesen elkábit minden férfit. Ez a másik szoba »kincs« fölírás-al, kenyeret ad. A harmadik szoba ajtajára e szó volt fölírva: »hűség,« a negyedik »szerelem,« az ötödiken »halál.« Barmelyikbe bemehetsz s tetszésedre bízom, melyik kilincse teszed kezedet. Gondolkozzál és határozz.

— Szeretnék benézni mindenikbe, felelt a bojtar s aztán a melyik legjobban tetszik, oda majd bemegegy.

— Szabad.

A bojtar kinyitotta az első ajtót. A boldogság ült a szobában aranyos keretben. Egy ifju férj, egy kedves feleség, kik közt angyal szépségű gyermek játszadozott mosolygó virágokkal. Csönd volt körülök és béke. Mosoly nyílt az asszony dibor ajkain és édes melegegédés ült a férfi homlokán. Minden aranyos szépségben tündökölt, a legutolsó butor-darab is úgy nézett ki, mintha nagyon jól érezne magát ott. A bojtar behuzta az ajtót és gondokozott.

Aztán benézett a másik terembe, a mely »kincs« fölírással ékeskedett. Egy anya térdelt a beteg gyermek ágya előtt és imadkozott. A mely csöndet az imadkozó anya zokogása és a lázas beteg szagga-

áll, nincs oka pirulni a múlt felett, büszkén emelheti fel fejét, mert látták azon ragyogni a dicsőség hervadhatlan cserkoszoruját. Bárnan tekinthet a történelem tükrébe, s abban egy sokat szenvedett, de sokszor megcsodált, önfeláldozó hős nemzetet fog látni, mely hosszú századokon keresztül saját kébelt tárta fel, hogy felfogja a gyilkos csapás kat, melyek nem egy országnak, hanem Európának életére törtek.

Él, és élni fog a szent öreg is, bár megfosztva attól a hazától, melyért mindenét áldozta, élni fog, hogy ha velünk szenvedett, velünk örüljön is, midőn az új ezrede végül »buzgó imádság« epedez százazrek ajkán.

Élni fog, élni kell annak, kinek, míg e földön egy magyar szív dobog, imába fogják emlegetni szent nevét, élni kell, hogy teljes legyen annyi millió boldogsága, hogy velünk zengjen ihlett ajkai:

Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel!
Nyujts feljé védő kart,
Ha küzd ellenséggel!

Balsors a kit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Még bühöndje már e nép
A multat s jövődöt!

BELFÖLD.

Katholikus népgyűlés Szabadkán. Szabadkán szept. havában nagy antiliberális tüntetést terveznek. — Egy nagy kath. népgyűlés lesz ez, amelyen tiltakozni fognak az egyházpolitikai reformok ellen. — A gyűlés elnökének Esterházy Miklós Móríc grófot kérték föl.

Országos honvédegyesület a fővárosban. Az országos honvédegyesület központi bizottsága még juniusban elhatározta, hogy az országos honvédegyesület ebben az évben Szegeden tartja meg — Dacára e határozatnak a szegedi hatóság nem hitva meg a honvédegyesületet s ezért a központi bizottság mostan megváltoztatta az előbbi határozatát, kimondván, hogy a gyűlést Budapestben tartják meg szeptember 2-án. Az ideai országos honvédegyesület legtöbb tárgya az elnök megválasztása lesz.

A német császár Magyarországon. Vilmos német császár, aki tudvaleg a hadgyakorlatok alkalmából kiralyunk vendége lesz, szeptember 16-án érkezik Köszegre. A hadgyakorlatok után négy napig Albrecht főherceg vendége lesz, ki helyi uradalommal a császár tiszteletere vadászatokot rendez.

Napszámos tanító. A képviselőház rendezte ugyan a tanítói fizetéseket, de a míg hatályba lép az új törvény és kiutalják a nevelés szerencsés apostolainak a 300 forint minimumot, addig még sok bajuk lesz a rendszert fizetésű tanítóknak. — Helyzetüket elég frappánsan világítja meg egy törökbecsi jelentés, mely Akacs, torontalmegyei község tanítójáról szól, arról, hogy miképpen próbálja Fesus György kantortanító nyomorúságos tanítói fizetése mellett megélehetést biztosítani. Beállt az egyik uradalomba napszámosnak s a minap vette fel a hordásban teljesített napszámát a fizetését.

KÜLFÖLD.

A szíami ügy. Paris, július 31. A kormány a Szíamnak adandó válaszában garanciákat fog követelni az ultimátumban megállapított feltételek teljesítése tekintetében. — A ma megkezdett, természetesen békés blo-

tott lélegzet-vétele zavarta csak. Édes meleg aradt minden oldalról és szent béke phent a környezetben.

A bojtar behuzta az ajtót s lassu léptekkel közeledett a harmadik ajtóhoz. Elolvasta a felírást: »Hűség.« No ilyen dolgot még nem látam; megtekintem ezt is.

A terem üres volt... Az ablak fényes üveg lapján egy pillangó röpdösött nyugtalan vergődéssel.

A negyedik teremben trónol a »Szerelem.« Hajh! de szép dolog lehet ez, ide fogok én betérni! Gondolta a bojtar, mikor az aranyos kilincse ráette a kezét. Lázás izgatottsággal nyitotta be. A sötét szobában egy ifju lány zokogott; az asztalon fekete keretben egy férfi képe volt megkoszorúva s apró levelek, könyvtől ázott sorokkal, heverték szerte-szét. A lány hol a képet, hol a leveleket csököltta, míg az idegent észre vette. Fajdalmasan hagyta ott a termet és leverten közeledett az utolsó szobához.

»Halál... Sötét betűk; az ember teste reszket, lelke fázik, szive megdermed, a mikor olvassa...«

— Ah, benézek ide is, úgy sem tudom, milyen?

Az illatos szobában vidám nő hang bübajos zenéje csengett, virágoktrétk tarka csoportja diszította a vázákat s mindenütt férfiarczképek sorakoztak egymás mellé, falakon úgy, mint az apró asztalokon.

A patyolat-puha kanapén tűz-szemű, rózsaszaru menyecske hevert (A tündérkiralyne.) Ruhája kaczer fodrokban fette sugar természet, hófehér karjai ölelésre hajítottak, piczi lábai

kadeot nem fogják előbb megszüntetni, míg azok a garanciák biztosítva nincsenek. — A Reuter-ügynökség jelenti: A francia kormány, hogy biztosítékot nyerve a Szíam által elfogadott feltételek teljesítésére, az ultimátumban foglalt feltételeken kívül azt is követeli, hogy ideiglenesen birtokba vehesse a csantaboni kikötőt, a mely a szíami öbölben, Bangkoktól 200 kilométernyire délkeletre van. Ezenkívül a francia kormány azt követeli, hogy Szíam ne állítson katonai állomást a kambodjai határ bizonyos pontjain és a Mekong folyótól bizonyos távolságra.

A német orosz vámháború még csak most kezdődik igazán. A német feleletet orosz részről — úgy látszik — még keményebb visszavágás fogja követni. Egyre határozottabban fellépő pétérvári hírek szerint ugyanis az orosz kormány most már a német árukkal szemben még csak nem is maximális díjszábat fogja alkalmazni, hanem a minimális vámtarifának 50 százalékkal megdrágított tetteit. — Masfelől pedig híre jár, hogy az orosz kikötőkben a német hajóknak a rendszeres díj ötszörösét kell majd fizetniük. — Ha mindez megtörténik, érdekes volna tudni, lesz-e és mi lesz a német retorzió orosz rep-reszáliának a retorziója?

Kifűt yölt képviselő. Párisból telegrafálják, hogy Yves Guyot volt közmunkaügyi minisztert a munkásörze ellen tartott beszédei miatt, mikor egy választógyűlésben megjelent, kifűtölték. Kénytelen volt a szószékéről lelépni, a nélkül, hogy beszédét akár csak meg is kezdhetné volna.

Kollár János és Horváth István.

A szláv világ vasárnap ünnepelte nagy prófétájának, Kollár Jánosnak századik születése napját, aki a jelen század elején megteremtette a panszlávizmust s akinek Hej-szlovane című dalát, hivástát tót Rákóczi-indulónak lehet nevezni.

A tudós pap, mint már elmondtuk, a pesti luteránus tót egyháznak lelkesze volt. Beutazta a hajdanában tótok által lakott földet, az éjszaki tengertől az Adriáig, mi abban a vasuttalan világban merész vállalkozás volt. Mindenütt talált szláv nyomokat. Meklenburg-Strelieit kezdve, mi töt nyelven löröt jelent: egész a Pó vizéig. És szent meggyőződése vala, hogy Felső-Olaszország tót föld, valamint Nagy-Britannia is, mert szerinte az angolok töt eredetűek.

A bánkódó szláv apostolnak, aki folyton a fölött megfogta, hogy a szláv egyseget a magyarok akadályozták meg, éppen ellentete volt Horváth István egyetemi tanár, a Szechenyi-könyvtár igazgatója. Ennek pedig az volt a gyöngéje, hogy minden valamirevaló nemzete az o-kornak magyar nyelvű nép volt. A bibliai filiszteusoktól kezdve a babiloni, asszír és karthagóiakig. — Kard-hágó! nem kell magyarul rázni, mert az kardalaku kapazkodót jelent. Ott van Királyhágó, Bihari hágó. Nabukodonozor babiloni kiralyra, aki bolond fövel senát evett, onnan ragadt rá e név, mert hű állatvalói figyelméztették, hogy ne bolondozzon az ur.

Egy alkalommal Vörösmarty és Toldy Ferencz — akkor még Schedel — afölött vitakoztak, vajon a magyarok ősi hazájukból Árpád, vagy Álmos vezérlete alatt jöttek-e ki? Minthogy megegyezni nem tudtak, bírót az agg tudóst szölították föl.

Öcsém uraim, nem foglalkozom én a magyarok újabb történelmével, válaszolt az öreg ur, aki éppen akkor fejezte be az őt magyarok özőnvi előtti történetét. Kesőbb megírta

ingerlően kandikáltak ki a himzett köntös alul. Eperszíni ajkaival illatos szivarkát szivott s hófehér kezével gyermekek örömmel játszott a kekes színű füst-karikákkal.

A mint a bojtar meglátta mosolygott, mint a bajnal, szemei tüzből ragyogtak, mint a csillagok és arczán fölgyláltak a vér, rózsák csodálatos lánngal.

A bojtar szólítlan állott az ajtóban, szívében a vér tolongott s lázas sebességgel futott be ereit, lábai inogtak, feje szédült s kábultan lépett be az ezüstös küszöbön; betette maga után az ajtót és — meghalt.

Az öreg mesemondó szemében feltűntek a könnyek, kristály harmateppejei a szívének, s busan végezte be meséjét.

— Ez a bojtar én voltam.

Az est-szürkület iassan bevonta a tájat, betakarta az alvó madarakat, virágokat fekete takaróval és keleten a hold, örökös mecse a világnak, kigyúlt halvány fényvel.

A hallgató közönség haza ment, a vén mesemondó elővette furulyáját és bus dalra kezdett. Késő este, az öreg a tölgyfa alatt elaludott. Álmodott a csodálatos meséről, mikor az éjszaka csöndjében, arany hajú szép asszony, — ment hozzá, — meg simogatta homlokát, megcsökölta ránczos arczát és selyempaplanlalt takarta be az öreget, hogy meg ne fázék. — Aztán csöndesen kilopta furulyáját s helyébe aranyal telt pengeszacskót helyezett. Virágpárnát tett feje alá s csöndesen ott hagyta, hadd álmodjék a lünder-me-eről tovább.

Mesemondó.

a jászok történetét is, ahol arra a tapaszlatra jutott, hogy Jézus Krisztus — jász származású volt.

Horváth István és Kollár János, ez a két ellentetes nevet valló tudós, dühös toll-harcot folytatott egymással. Horváth István a Tudományos gyűteményben, melynek szerkesztője volt, gyűrte le Kollárt, a »Szlávianok vagy a kérkedők« című cikksorozatban, mire Kollár napnál fényesebben mutatta ki, hogy a magyar nyelv nem más, mint elhódított tót szavak gyűteménye. Ott van ács, kovács, takács, meszaros, ajtó, ablak.

Pest még akkor nagyon kis város volt s így a két tudós sem kerülhette ki a személyes érintkezést. Egy névnap alkalmával Horváth különösen harczi hangulatban volt.

— Mit, fakadt ki, — mit mond maga? Hogy az ajtót és ablakot úgy loptak a tóttól? Én úgy tudom, hogy a sátor alatt lakó magyaroknak voltak nyájörző kutyáik, ezek kapartak a sátor fala alatt kijáró lyukat, melyet elblyuknak neveztek s melyet azután a tótok oblok-nak ejtettek ki.

— Az ajtót pedig én magyarázom meg — szölt Kollár és egy könyveppet morzsolt széjjel. — Mikor Szvatoplukot aytai örökéből kiforgatták s szegény alattvalóinak, a túrlemes tót népek ökrét, lovát, sertését, apró marháját a hivataln aytai vendég elhajította, egy ily magyar vendég éppen akkor nyitott be egy kipusztított szegény tót lakásába, mikor ez kezzeit terdelve sirankozott veszteségén, a négy üres fal közt. Az aytai jövevény látván, hogy korábban kellett volna felkelnie, mert társai már régen megelőzték, leakasztotta az ajtót, hogyha egyébként nem, hát jó lesz a táborban tótlóknak, mire a tót kétségbeesetten kiáltott föl:

— Aj-to? (Még azt is?)

A magyar pedig, mikor övéi közt letette zsákmányát, így szölt: — Hoztam egy ajtót s a magyar nyelv egy szóval gazdagabb lett.

— Larifari, kallított közbe indulatosan Horváth, még Ádám apánk is magyar ember volt, mert mikor a biblia tanúsága szerint az Ursten aytahóli emberit alakot formált volna, tata mögött az angyalok összesugtak, hogy ad-e majd a teremő ennek a sártömegnek halhatatlan lelket? De mivel az Isten előtt tótok nincs, hátra fordult s oda szölt a tanakodókhoz: Ad-am! Tehát a társalgási nyelv meg a mennyországban is magyar, még az Isten is magyarul beszél.

— Szóru-l-szóra úgy volt, mint a hogy elbeszélte, monda melabusan Kollár. Egyben azonban téved kollega ur. Az Isten nem azt mondta, hogy ad-am, hanem azt, hogy ja-dam! A mi pedig nagy különbség, tótl azt jelent, hogy adok. Tehát az első ember nem magyar, hanem tót volt.

Horváth István hosszasan elmélyedt gondolatába, mit Kollár győzelemnek vett s diadalmasan élvezte a hatást. Vegre a magyar tudós megtörte a csendet:

— Igazsága volt kollega urnak, föltétlenül megodom magamat.

A tót tudós majd kiugrott bőrből, úgy örült.

— No, csak hogy kigyógyíthattam tévelygéséből.

— Tótnak kellett csakugyan az első embernek lenni, folytatta Horváth, mert különben nem mondotta volna a vízőntő megelőzőleg az Ursten, mint ez a sentirás ötödik lapján följegyezve van: b ánom, hogy embert teremtettem.

R. J.

Határidő-naptár.

Aug. 2. A debreczeni csata évfordulójának megünneplése.

Aug. 6. Schaf János próbabálja.

Aug. 7. Országos vásár kezdete.

Aug. 27. A függetlenségi párt nyári táncvirgalmá a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

* Aug. 2. A magyar szabadságharcz már többé napjait élte. A magyar hadsereg mindig szűkebb-szűkebb térre szorult, a tul-nyomó ellenség (két nagy hatalom hadserege) érez-gyűrű gyanant vette körül. Az orosz hadsereg Debreczen felé tartott, hogy a »lázadók« föfeszékét elfoglalja. Itt volt az alkalom, hogy az orosz seregre a magyar sereg vezéres csapást mérjen, de a debreczeni csatában csak a Nagy Sándor előhada szállott szembe az oroszossal. Görgey a derek haddal V. Perocsen hallgatta az ágyuk dörgését. Már pedig ha többet nem is, de annyit még mindig ki lehetett volna vinni, hogy tisztességes békét viadalnak s nem következett volna be a világiosi föltétlen megadás. Hogy az orosz hadak nem voltak legyőzhetőek, bizonyítja az, hogy Bém Erdélyben nem egyszer megverte őket. Ugyanezt megehetette volna Görgey is, de ő vonakodott az oroszokkal komolyabb csatába ereszkedni. A diadalmasnak ígérköző szölzeai csatát például föladata, a debreczeni csata pedig egyenesen az ő teltségé miatt vesztett el. Így kellett elbuknia a szabadságharcznak, így jöttek nemzetünkre a kinszenvedés szomorú éveit! A gyászában is dicsőséges debreczeni csata évfordulóját kegyelettel szökte megünnepelni Debreczen polgársága és ifjusága. A honvéd-tem tót,hol a szabadságharczok alusszak örök almaikat, megkoszoruzzak

s lelkesítő szónoklatok föl a temető csendjét. A részesei, emlékezni, a lelkesedést tanulni jár vonul az ünneplé közön. Miután az ünneplé meizben közöltük jóval lelak, annak lefolyásáról tudósítást, Koszorda beszédét azonban lapu terjelelmében közöljünk jelünk!

* **Hanyatlak** a detével felele fordul arudja. Kifele megyünk a rövidülnek, az éjszakák hól mulva beköszönt az likus sugarával, hervay uralma (holott az idén hamar veget ér s he Már most is mintha az volna. — Az ének a hőségnek csökkenése bennünk.

* **Szabadságol** kir. tanácsos polgármes karlsbadi fürdőben töltött el. A vasuti pártiszviselő kikísérte a tólte alatt Vértessy Istyetyesiteni, ki azonban arról, hogy a városi czennek ünnepe van színű lobogót. — Vegő. O. Tatráfürdőben tölti s

* **Közgazgat** reczen sz. kir. város k f. hó 5-én tartja t ülést.

* **Az ügyvéd** reczeni ügyvédi kamé Kolosy Antal ügyvéde az ügyvéd nevégyre hóg Balkanyi Gyula mara területen belől tette át.

* **Egyenruhás** ho és kellner korokban diéni mis-kérdéssel. A frakció császárzabának viki a tó kébbe hajtatni. A szü tettek, s a kabátkraglón. A fizető-pinczer 3 cailla s a pikkolo pedig egyet. N mikor ezt az uniformist kapitány urnak fogta ne a fizetőpinczert, s a pikk vai, hogy milyen fiatal és

* **Személyi h** lelkész ur a bárfai h ségben haza érkezett kolaszék elnöke, ismét

* **Országos v** asszony napi vasár ké tatik meg: Augusztu szerda hór, gyapju, m iparcsikkék, gabonane meny-vásár. 10—11. vasár. 12—13. szomb 13—14. vasárnap, héd kedd baromvasár.

* **Iskolaszék** ref. egyház tanacsteru 3-ik napján d. u. 3 tartatik Targy: valló zatók elbiralasa. A pontos megjelenés k

* **Feleséggyil** levő Pernyes-puaztán történt vasárnap. Egy dühös felundulóságban leségere s iszonyu m szony torkán. A nő percz mulva kiadtá szökött.

* **Lovagias** városában történt az egy suszterianus utcaz sértette egy kollegái dozásban. Az ilyen k lagon úgy izték az inas megrugta a má egyiket s mindenki u úgy a lovagiaság szat A pécsi inasok szakit elhatározták, hogy a tezni, mint az a legközelebbi vas fogják elötni. A azert ébredtek föl be az egyik inasnak, Ist régi mardaija, mel háboruk alatt lova mzdította elő. Vette port, sőt golyót is, volna, a gyerekek sz viadalnak s elemnte mes suszter meghotr valaki ennyire elterh fiskalta a pisztolyoka tushan a két inass crepidam. Így lettek suszterianusok.

* **A csókról.** betegek lettek, mert kot! De azt, hogy a tegek, azt vajmi k mégis akad most egy hogy a csók sok min és azt kívánja, hogy

Eladó tanyaföld.

Az új földön, a m. pályaud-
felen, eladó 12 és 1/2 hold új-
föld, a rajta levő épületekkel.
U. m: 2 szobás lakással, 12
jószágra való istállóval, 10 ser-
tésre való akollal. Ertekezhet-
ni Bundi-utca 1177 sz. a. la-
kó tulajdonosnál. —

(350.)

1-2

Kerestetik

egy ide való elemi iskolai ta-
muló a Szepességre egy uri
házhoz, felsőbb osztályzatu
tanulóért cserébe. Ertekezhetni
ez ügyben Hajdumegye szék-
házánál, a kiadóhivatalban,
Kovácsy Adolf ural.

(340.)

2-3

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemzve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-
ban erősebb ásványvizek, mint a **setlersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

práservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítóvállalat,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

A magas Miniszterium által engedélyezett

Leánynevelő- és tanintézetemet

mely négy polgári és négy elemi osztályt foglal magába,

valamint internátussal össze van kötve, áthelyeztem tavaly

Szepes-Gölniczbányáról POZSONYBA,

hol egyszersmint az első leánynevelő intézetet is átvettem.

Nagy gond fordítottak itt a nyelvek biztos elsajátítására, zene, ének, kézimunka, rajz és festésre is.

Növendékek naponta vétetnek föl. 10 hónapi ellátásért 300 frtot fizetnek. Részletes programot kívánatra azonnal.

özv. Dr. Czölder Lajosné,

(347.) 3-3.

a tan- és nevelő-intézet igazgató-tulajdonosa.

Máriazell gyomorocseppek

Kitűnően hatnak a gyomor-betegségeknek,
nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Jelek, melyekről a gyomor-betegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorgörcs, felesleges nyálka-kiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, kemény székelés vagy szűkölés — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomor-tulterhelésnél étellekkel és italokkal, glisták májbajok és hámorrhoidáknál.

Nevezett betegségeknek a **MARIAZELLI GYOMORCSEPPEK** évek óta a legnagyobb sikerrel használtattak, a mit száz és száz bizonyítvány igazol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, 40 kr. Kettős palack 70 kr. Központi szétküldés **BRADY KÁROLY** gyógyszerész által Krem-
sierben, (Morvaország). A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly cseppeket tessenek való diaknak elfogadni, melyeknek burkolására zöld szalag van ragasztva e szavakkal: Valódiságát bizonyítom. E szalag az én aláírásommal van ellátva.

Valódi **MARIAZELLI GYOMORCSEPPEK** kaphatók:
Debreczenben: Miha Lovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Odón; Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday Ignác; Hadházon: Parkas Odón, Hosszu-Palyiban: Sárossy Imre, — Kaban: Horváth 431. Kálmán gyógyszerész uraknál. 31-43

„DEBRECZEN“ NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben))

teljesen ujonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

**ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN“ czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENMÉJ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán
Égész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra
Egyes szám
A lap szellemi részét illetően a szerkesztőségben barmennyre kérésre.
Előfizetési hely:
Földes K. Lajos könyvtár és a kiadóhivatalban (Fötér).

Székely

Most, midőn
lem oly nehéz,
lása ellen oly
vivünk; most,
tért foglaló dá-
tat kell vetnür
gylázatot és pis-
türnünk; nem le-
lantánunk a m-
gente az oláh, m-
ként nehezedik
s mi még m-
házájában.

A székely
eredetüek. Att-
szétoszlása utá-
lyi havasok köz-
mind máig fenn-
nemzetiségüket
gukat megőrizte

Miután pe-
nok és magyar-
és szokásaikban
mástól, hanem a-
rek is voltak: a-
nek ma is, mint
vérei s mint a
polgárai, lakói.

rával a hunn-
meg a törökök
s csakis a hős-
szönhető, hogy
csorda fel nem fal-
népét és az osz-
sét nem dult-
nép előtt, a ma-
előtt tisztelettel
hazafi s velök t-
csak magyar vé-

Az oláhok
rómaiaktól szár-
is ujabban rom-
kat. Innen van,
Oláhország hely-
legtöbb történet-
dásra jutni. Nem
az egykori híres-
ban a mai nem-
telenül el kell m-

A „DEBRECZEN“

A na-

Ita-
A nő remény-
hétél a krízis el-
házból és az adan-
kotizáltja magát,
makat. — Dajkát
hogy az új szülöt-
üdvözölte a vilá-
rendelkezésére.
töztetik, orvos
Az anya két hétig
szik. Félő, hogy eg-
eltörik.

Végre az o-
lyez a városban:
longuején tölti nap-
hány elragadó toll-
gatókat elfogadha
gyermek dajkaja k-
lyognak, édesgetik,
sek között.

A kis leány-
éjente, anyja nem
Az asszony pedig
életmódját. Eljár a
táncztermekben tö-
hogy anya.

Puha szönye-
közt nő fel az ara-
háromszor öltözeti
van együtt, a kis
mielőtt etkezé-
megbámuljak. Ny.